

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖВУЗІВСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
КУРСАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ**

**УПРАВЛІНСЬКІ, ПРАВОВІ
ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ**

Львів – 2015

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р техн. наук **Рак Т.Є.** – головний редактор

канд. техн. наук **Лин А.С.**

канд. техн. наук **Пархоменко Р.В.**

канд. екон. наук **Повстин О.В.**

канд. екон. наук **Мартин О.М.**

канд. техн. наук **Яковчук Р.С.**

канд. техн. наук **Зачко О.Б.**

Саміло А.В.

**ОРГАНІЗАТОР
ТА ВИДАВЕЦЬ** Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

**Технічний редактор,
комп'ютерна верстка
та друк на різьграфі** Хлевной О.В.

Відповідальний за друк Фльорко М.Я.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони: (032) 233-24-79, 233-14-97,
тел/факс 233-00-88

E-mail: *ndr@ubgd.lviv.ua*

**Управлінські, правові та економічні аспекти забезпечення
безпеки життєдіяльності населення і територій:** Матеріали міжву-
зівської науково-практичної конференції курсантів та студентів – Л.:
ЛДУ БЖД, 2015. – 312 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами міжвузівської науково-практичної
конференції курсантів та студентів «Управлінські, правові та економічні аспекти забез-
печення безпеки життєдіяльності населення і територій».

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- I секція – Управлінські аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності;
- II секція – Правові аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності;
- III секція – Економічні аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності

© ЛДУ БЖД, 2015

Здано в набір 23.04.2015. Підписано до друку
27.04.2015. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 19,5. Гарнітура Times New Roman.
Друк на різьграфі. Наклад: 100 прим.
Друк: ЛДУ БЖД
вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.

За точність наведених фактів, економіко-
статистичних та інших даних, а також за
використання відомостей, що не рекоме-
ндовані до відкритої публікації, відпові-
дальність несуть автори опублікованих
матеріалів. При передрукуванні матері-
алів, посилання на збірник обов'язкове.

Список літератури:

1. Бандурка О.М. Основи економічної безпеки: підручник / О.М. Бандурка, В.Є. Духов, К.Я. Петрова, І.М. Червяков. – Х.: Вид-во нац. ун-ту внутр. справ, 2003. – 236 с.
2. Волкова Ю.О. Удосконалення податкового контролю як елемент формування податкової політики / Ю.О. Волкова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2006. – № 10(65). – С. 23-27.
3. Податковий кодекс України станом на 21.01.2015 р.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

УДК 338.2

О.В. ПОЛИЩУК, С.О. ЄМЕЛЬЯНЕНКО*Львівський державний університет безпеки життєдіяльності***ОЦІНКА РИЗИКІВ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

Оцінка ризиків та макроекономічне прогнозування відіграють ключову роль у забезпеченні стійкого економічного зростання, ефективної реалізації політики економічних реформ. У нинішніх умовах уряд України змушений спрямовувати першочергові зусилля на досягнення фінансової стабілізації та вирішення низки гострих суспільно-політичних проблем. При цьому завдання переходу до нової інноваційної моделі розвитку як базової передумови подальших економічних реформ має залишатись серед стратегічних пріоритетів діяльності влади. Водночас аналіз існуючих ризиків засвідчує поступове, проте неухильне погіршення ситуації на сході країни в останні місяці [1].

Події в Україні створюють вторинні ефекти для всіх країн Євросоюзу та СНД і зокрема для їх основних торговельних партнерів. Загострення геополітичного протистояння між країнами Заходу та РФ через російсько-український конфлікт призвело до утворення нових фінансових, економічних та геополітичних викликів для глобального економічного розвитку [2]. У разі подальшої нестабільності зростають ризики порушення торговельних та фінансових зв'язків у регіоні і зокрема для самої України. Секторальні санкції щодо РФ та геополітична напруженість призведуть до зниження інвестиційної активності в Росії, згортання інвестиційних проектів та виведення іноземних капіталів з російського ринку [3]. Обмеження, які запровадила РФ щодо імпорту з України, країн ЄС та США, чинитимуть потужний інфляційний тиск на економіку РФ.

Внутрішні ризики розвитку економіки України [3], головним чином, пов'язані з:

- військовими діями на Донбасі, які призводять до скорочення виробництва у регіоні, погіршення умов залучення зовнішнього фінансування та зростання видатків бюджету на фінансування силових відомств і відновлення зруйнованої інфраструктури;
- зростанням боргового навантаження на бюджет через необхідність фінансування дефіциту та заборгованості НАК «Нафтогаз», сформованої у минулі роки;

- виснаженням міжнародних резервів, що ускладнює використання Національним банком інтервенцій в якості інструментів стримування зростання попиту на іноземну валюту, який виникає внаслідок панічних настроїв та спекулятивних атак.

Внаслідок окупаційних дій поглиблюються існуючі диспропорції, прискорюються падіння ВВП, скорочення об'ємів промислового виробництва, виконаних будівельних робіт, зовнішньої торгівлі, зниження обсягів освоєння капітальних інвестицій тощо. Для хімічної промисловості дефіцит газу та зростання цін на газ, а також падіння світових цін на аміак та азотні добрива є передумовами згорання виробництва або переведення підприємств на менш інтенсивне використання потужностей.

Серед основних чинників прискорення інфляційних процесів у 2015 р. слід виділити:

- девальваційні процеси, які відбуваються у поточному році та впливатимуть на рівень цін,
- збільшення рівня адміністративно регульованих цін на природний газ та послуги ЖКГ,
- повільне проведення економічних реформ.

Україна намагається втілювати узгоджену з МВФ програму економічних структурних реформ, яка дозволить протистояти довгостроковій економічній слабкості і макроекономічним дисбалансам. Для успішного впровадження реформ слід проаналізувати те, які з них можливо здійснити швидко та легко та продемонструвати позитивні дії [4]. Це те, що нейтралізує негатив і допоможе «сподобатися» більшості населення. Наприклад – ліквідування низки контролюючих інспекцій. Це може бути відміна окремої регуляторної норми, яка стосується всіх або ліквідація низки контролюючих інспекцій, впровадження простого та прозорого механізму ліцензування.

Отже, для корегування існуючих ризиків вкрай важливо припинити злочинні дії на Донбасі з боку країни «Агресора» (Росії), які призводять до колосальних людських та економічних збитків. Також необхідно змінювати принципи податково-бюджетної політики за допомогою ефективних реформ.

Список літератури:

1. Українські реформи: ризики та перспективи розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ireu.org.ua/2014/07/10/ukra%D1%97nski-reformiriziki-ta-perspektivi-rozvitku/>
2. Аналіз сучасних тенденцій розвитку економік провідних країн світу і ризиків, пов'язаних з російсько-українським конфліктом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bintel.com.ua/uk/article/ekonom-mira/>
3. Щодо тенденцій розвитку економіки України у 2014-2015 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1635/>
4. Концепція соціально-економічного розвитку України на 2014-2015 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.slideshare.net/kukivan/20142015-42995946>

УДК 336.27

К. І. ЯРОШОВЕЦЬ, О.Є. НЕДЗВЕДОВСЬКА
Національний університет «Острозька академія»

ЗРОСТАННЯ ОБСЯГУ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ ЯК ОДИН ІЗ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ

У 2014 році економічний стан в Україні помітно погіршився під впливом ряду негативних чинників. Зокрема, на результати функціонування реального сектору економіки у звітному періоді мали вплив воєнні дії на сході країни, які супроводжувалися згортанням діяльності господарюючих суб'єктів у зоні проведення АТО, а також анексія АР Крим, ускладнення торговельних відносин з нашим сусідом Російською Федерацією. Мали вплив суттєве скорочення внутрішнього споживчого й інвестиційного попиту, звуження фінансування державою, зменшення кредитної активності тощо. Всі ці та інші чинники зумовили зростання Державного боргу України, а це, в свою чергу, є загрозою для фінансової безпеки країни.

Зростання обсягу Державного боргу як фактор впливу на фінансову безпеку держави знайшло своє відображення у наукових працях Д. Б'юкенена, Р. Барро, О.Д.Василика, М.М. Єрмошенка, Т.Д. Вахненка, А.І.Сухорукова, а також Дж. Кейнса.

Фінансова безпека держави – це ступінь захищеності фінансових інтересів держави, стан фінансової, грошово-кредитної, бюджетної, податкової, валютної, банківської, інвестиційної, митно-тарифної, розрахункової та фондової систем, що характеризується збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних впливів.

Боргова безпека є базовою складовою фінансової безпеки, під якою розуміють рівень внутрішньої і зовнішньої заборгованостей з урахуванням вартості її обслуговування, ефективності використання внутрішніх та зовнішніх запозичень і оптимального співвідношення між ними, достатній для задоволення нагальних соціально-економічних потреб, що не загрожує втратою суверенітету та руйнуванням вітчизняної фінансової системи. Ключовими індикаторами що визначають боргову безпеку є обсяги внутрішніх і зовнішніх боргів держави які в сумі і складають Державний борг України.

Державний борг України – це загальна сума заборгованості України, яка складається з усіх випущених і непогашених боргових зобов'язань. Його зростання може призвести до втрати стратегічно-важливих об'єктів економіки, а також до поглиблення економічної кризи та в найгіршому результаті - до повної втрати державою свого суверенітету.

Велика частка видатків бюджету України виділяється на погашення боргових зобов'язань. В свою чергу запозичені кошти використовуються не за призначенням і як наслідок країна потребує все більше і більше кредитів. Зростання обсягу залучених кредитів державою збільшує борги держави які штовхають її в «боргову яму».

У багатьох фундаментальних працях зазначається, що розмір державного боргу не має перевищувати 60 % від річного обсягу ВВП. При нехтуванні цим стандартом країна може втратити фінансову незалежність і стати держа-